

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 771
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 19 juni 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gebruikte batterijen - Inzameling door Bebat

Bebat geeft al meer dan 25 jaar gebruikte batterijen een nieuw leven door ze in te zamelen, te sorteren en te recyclen. De metalen en waardevolle materialen worden eruit gehaald en die worden opnieuw als grondstof gebruikt. Alle andere stoffen worden ook netjes verwerkt. Bebat is een milieuorganisatie met inzamelresultaten op wereldniveau en streeft ernaar om steeds meer en beter te recyclen.

1. Hoeveel kilo/ton batterijen werden in 2017, 2018 en 2019 door Bebat ingezameld? Graag het totale aantal kilo/ton per jaar en opdeling naar provincie.
2. Hoeveel inzamelpunten van Bebat zijn er in 2017, 2018 en 2019? Graag het totale aantal per jaar en opdeling naar provincie.
3. Hoeveel batterijen heeft een gemiddeld Vlaams huishouden in 2017, 2018 en 2019? Graag het totale aantal per jaar en opdeling naar provincie.
4. Hoeveel bedroeg het inzamelpercentage in 2017, 2018 en 2019? Graag het percentage per jaar en per provincie.
5. Op welke manier kunnen we de Vlaming nog meer aanmoedigen batterijen te verzamelen via een inzamelpunt in plaats van ze weg te smijten bij het gewone afval of, erger, het sluikstort?

ANTWOORD

op vraag nr. 771 van 19 juni 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. In onderstaande tabel wordt de ingezamelde hoeveelheid afgedankte batterijen per provincie uitgedrukt in kg weergegeven. De inzameling steeg tussen 2017 en 2019 met 557.553 kg, wat een stijging betekent van 18%. Nooit eerder werd een zo hoog gewicht aan batterijen ingezameld. Bebat zamelt batterijen in bij scholen, recyclageparken, bedrijven, autoproducenten en de retail. Daarnaast worden er ook nog batterijen ingezameld bij de ontmantelcentra voor elektrische en elektronische apparaten.

		2017	2018	2019
		Ingezameld gewicht	Ingezameld gewicht	Ingezameld gewicht
Ingezameld gewicht in de kanalen: * retail * scholen * recyparken * bedrijven * autoproducenten per provincie	Antwerpen	683.862	615.057	693.772
	Limburg	223.726	224.005	277.698
	Vlaams-Brabant	236.706	253.188	280.828
	Oost-Vlaanderen	356.343	375.834	420.399
	West-Vlaanderen	340.097	359.632	431.190
	Waals-Brabant	83.997	88.214	96.718
	Luik	256.789	257.558	318.354
	Namen	135.925	125.282	141.247
	Luxemburg	76.359	83.649	91.203
	Henegouwen	255.171	272.388	306.965
	Brussel (BHG)	121.787	126.623	133.267
	Subtotaal	2.770.763	2.781.431	3.191.639
Ingezameld gewicht ontmantelcentra per regio	Vlaanderen	170.156	244.530	249.383
	Brussel	94.619	136.341	137.532
	Wallonië	31.204	45.496	45.741
Subtotaal		295.979	426.367	432.656
Totaal ingezameld gewicht		3.066.742	3.207.798	3.624.295

2. Het aantal inzamelpunten in de drie gewesten evolueerde van 24.578 inzamelpunten in 2017 naar 23.551 inzamelpunten in 2019. Vlaanderen heeft het grootste aantal inzamelpunten. Het aantal daalde lichtjes van 14.490 naar 13.256.

	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019
Brussel	2.203	1.973	2.141
Vlaanderen	14.490	12.950	13.256
Wallonië	7.885	6.933	8.154
Totaal	24.578	21.856	23.551

Deze lichte daling is te wijten aan een optimalisatie. Zowel vanuit milieu- als economisch oogpunt heeft het geen zin om een transport te organiseren voor zeer kleine hoeveelheden afgedankte batterijen. Het is belangrijk te signaleren dat elke burger gemiddeld een inzamelpunt vindt op 400 m van zijn woonplaats.

In de ons omringende landen moet een burger eerder een aantal km doen om een inzamelpunt van batterijen te vinden.

De uitsplitsing van het aantal inzamelpunten op 24/06/2020 per provincie vindt u in onderstaande tabel.

Regio	Provincie	aantal actieve IZP
Vlaanderen	Antwerpen	3.675
	Limburg	1.745
	Vlaams Brabant	2.159
	Oost-Vlaanderen	3.206
	West-Vlaanderen	2.556
subtotaal Vlaanderen		13.341
Wallonia	Waals-Brabant	906
	Luik	2.474
	Namen	1.284
	Luxemburg	779
	Henegouwen	2.650
subtotaal Wallonië		8.093
Brussel	Brussel	2.136
Totaal België		23.570

3. Bebat laat om de twee jaar een grootschalig consumentenonderzoek uitvoeren. 1000 gezinnen tellen dan het aantal batterijen dat ze in hun huis hebben. Deze cijfers zijn niet per provincie beschikbaar maar wel per gewest. Hieruit blijkt dat een Belgisch gezin in 2018 gemiddeld 131 batterijen had waarvan 26 lege batterijen. Voor Vlaanderen liggen deze cijfers hoger. Een Vlaams gezin had in 2018 160 batterijen waarvan 30 lege. Ook in vorige studies beschikte de Vlaming over een groter aantal batterijen. Er zijn verschillende redenen die aan de basis liggen. Eén hiervan is dat Vlaamse gezinnen een groter aantal apparaten in huis hebben en bijgevolg meer batterijen.

Over de jaren heen is het aantal batterijen bij de gezinnen gestegen. Toch moet er een kanttekening gemaakt worden. In 2018 werd de vraagstelling aangepast waardoor de losse batterijen veel actiever bevraagd werden en dus ook bewuster zullen geteld zijn.

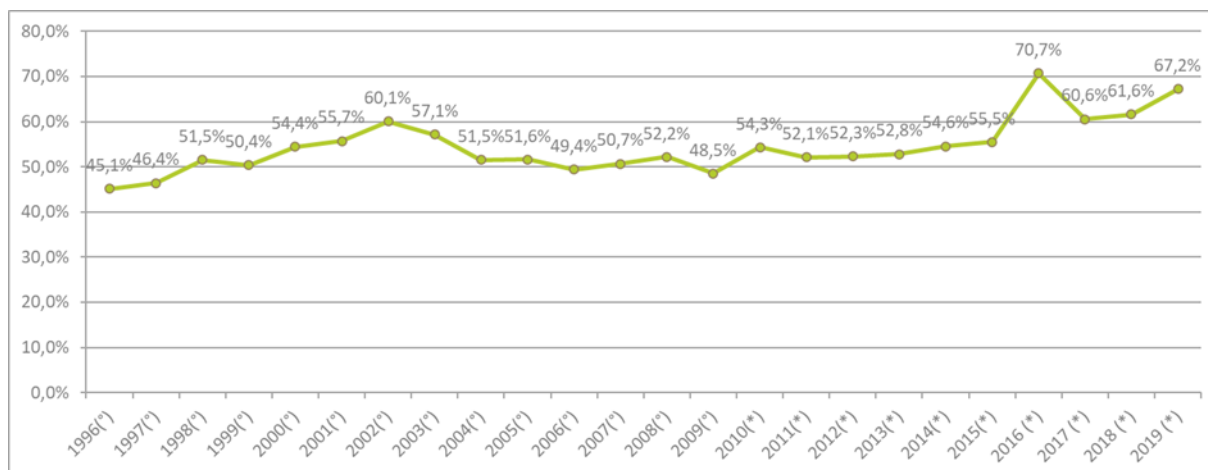
		2014**	2016*	2018*
Vlaanderen	#batterijen	150	148	160
	waarvan leeg	16	17	30
Wallonië	#batterijen	127	100	103
	waarvan leeg	18	9	22
Brussel	#batterijen	105	86	83

	waarvan leeg	17	10	18
België		129	125	131
		17	13	26

Bron: ** Insites

* IVOX

4. Het inzamelpercentage van Bebat stijgt jaarlijks en bedroeg in 2019 67,2%. Hiermee is België koploper in Europa en behaalt ze ruimschoots de Europese en Vlaamse doelstelling van 45%.

De berekeningswijze van het inzamelpercentage is vastgelegd in de wetgeving en vloeit voort uit de Europese Batterijrichtlijn 2006/66. Het percentage wordt als volgt berekend.

Gewicht van de afgedankte draagbare batterijen en accu's die zijn ingezameld in het referentiejaar

Gemiddeld gewicht van de draagbare batterijen die in het referentiejaar en de twee voorgaande jaren op de markt gebracht zijn

Het is niet mogelijk om dit percentage op gewestelijk of provinciaal niveau te berekenen omdat het gewicht van de op de markt gebrachte batterijen per Gewest of per provincie niet kan worden bepaald. Een producent van een batterij verkoopt een batterij aan een distributeur die deze verkoopt aan een kleinhandelaar die de batterij op zijn beurt verkoopt aan een consument. De producent/invoerder heeft de verplichting om te rapporteren wat hij op de markt heeft gebracht maar weet niet in welk gewest of welke provincie de batterij finaal wordt verkocht.

5. Verschillende huisvuilanalyses geven aan dat er voor batterijen een inzaamefficiëntie wordt gehaald van meer dan 90% – er zit minder dan 1 batterij in 100 kg huisvuil. Het succes is te wijten aan de continue inzet van Bebat op het vlak van sensibilisering en inzameling:
- Door het de gebruiker gemakkelijk te maken door een zeer dicht netwerk van inzamelpunten, door inzameldoosjes ter beschikking te stellen van de consument om te vermijden dat de lege batterijen overal verspreid in huis liggen en niet worden binnengebracht in een inzamelpunt.
  - Door activatiecampagnes: Bebat doet zeer regelmatig grootschalige inzamelcampagnes, zoals recent de "Gezocht" campagne in Vlaanderen in samenwerking met de OVAM waarbij gericht wordt oproepen om batterijen binnen te brengen in de inzamelpunten. Bebat en de OVAM zitten regelmatig samen om nieuwe campagnes voor te bereiden.

- Door in te zetten op educatie: via het Bebat scholenprogramma en Villa Pila worden kinderen van jongs af aan het correcte inzamelgedrag en het belang van recyclage aangeleerd. Jaarlijks komen 4000 kinderen op bezoek bij Bebat.
- Door zich te richten op specifieke doelgroepen, zoals bv. gezinnen met jonge kinderen die vaak meer batterijen in huis hebben, bedrijven, ...

De communicatie van Bebat stuurt aan op een permanente gedragsverandering via het regelmatig herhalen van de inzamelboodschap op radio en TV, en focust daarnaast via gerichte boodschappen op cruciale momenten zoals lenteschoonmaak, verhuis, eindejaar, wekelijks weerkerend winkelmoment, ... Een formule die haar vruchten afwerpt gezien de inzameling jaar na jaar stijgt.